

עפ"ת 8403/04/20 - מדינת ישראל נגד ג'מל אלבנא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

03 אוגוסט 2020

עפ"ת 8403-04-20

לפני:
כבוד השופט יעקב שפסר, סג"נ - אב"ד
כבוד השופט שמואל בורנשטיין
כבוד השופטת עירית כהן
המערערת:
נגד
המשיב:
מדינת ישראל
ג'מל אלבנא

פסק דין

1. ערעור על הכרעת דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה מיום 19.1.20 בגמ"ר 9648-01-18, אשר זיכה את המשיב מעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית ונהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, והרשיעו בעבירה של נהיגה בקלות ראש וברשלנות.
2. נגד המשיב הוגש כתב אישום אשר ייחס לו עבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, עבירה לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה"), ונהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, עבירה לפי סעיפים 62(2) ו-38(3) לפקודת התעבורה.
3. על פי עובדות כתב האישום, ביום 4.7.16, בשעה 16:38, נהג המשיב ברכב מזדה בכביש מספר 465 מכיוון מערב למזרח, כאשר במושב האחורי ישבו בת אחיו, ובתה. באותה עת נהג חליל שבאק ברכב מסוג יונדאי בנתיב הנגדי, כשלצדו במושב הקדמי ישבה אמו, ובמושב האחורי ישבו עלי שבאק, האלה שבאק ובתה התינוקת. האלה שבאק לא הייתה חגורה בחגורת בטיחות.
4. בהגיעו לקילומטר 28.7 בכביש, סטה המשיב לנתיב הנגדי, תוך כדי חציית קו הפרדה רצוף. נהג היונדאי סטה בתגובה ימינה, כדי לחמוק מפגיעת המזדה, אך ללא הצלחה. רכב המזדה התנגש בעוצמה רבה עם חזית שמאל בדופן שמאל של היונדאי.
5. כתוצאה מהתאונה נהרגה האלה שבאק (להלן: "המנוחה"), ילידת 1991, כאשר היא בחודש

השמיני להריונה. כמו כן נחבלו חליל שבאק ועאישה שבאק ונפגעה ראנייה אלבנא (שנסעה ברכבו של המשיב).

6. לאור האמור יוחסה למשיב גרימת מוות ברשלנות למנוחה וחבלה של נוסעי רכב היונדאי ונוסעת המזדה.

7. המשיב כפר בעובדות כתב האישום. כפר מחוסר ידיעה בכך שהמנוחה הייתה ברכב. כפר בכך שהרכב שבו הוא נהג סטה לכיוון היונדאי, וטען כי נהג היונדאי הוא שסטה לעבר נתיב נסיעתו וגרם לתאונה.

8. לקראת ישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 18.3.19 הגישה ההגנה בקשה מוסכמת לתיקון הודעת הכפירה (בקשה מיום 17.3.19). המשיב חזר בו מהכפירה באחריות לגרימת התאונה, הודה באחריותו לגרימתה אך הכחיש מחוסר ידיעה את מותה של המנוחה ואת הקשר הסיבתי שבין התאונה לבין המוות.

הכרעת הדין

9. לאחר שמיעת הראיות זיכה בית משפט קמא את המשיב מחמת הספק מהעבירות של גרם מוות ברשלנות ונהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש. על בסיס הודאתו הורשע המשיב בעבירה של נהיגה בקלות ראש וברשלנות.

10. נקבע כי המנוחה נסעה ברכב בעת קרות התאונה אולם אין בראיות הנסיבתיות שבתיק כדי להסיק מסקנה הגיונית ויחידה שמותה נגרם כתוצאה מהתאונה.

לבית משפט קמא הוגש דו"ח רפואי (צוות ALS) שנערך על ידי הפרמדיק יצחק אסרף, שבו פורטו הבדיקות שנערכו על ידו למנוחה עם הגיעו למקום והוכרז על מותה (ת/29).

בית משפט קמא לא הסתפק בדו"ח זה וקבע שלא הובאו הוכחות רפואיות נוספות בעניין גרם המוות והקשר הסיבתי. לא צורף אישור רפואי על מותה, תעודת פטירה בציון שעת הפטירה, אישור שהיא נפטרה כתוצאה מהתאונה, אישור קבורה או כל מסמך רפואי אחר הקושר את מותה לתאונה. זאת ועוד, הפרמדיק לא ציין בדו"ח שהמנוחה הייתה בהריון.

עוד נקבע כי המצב שתואר על ידי עדי התביעה אינו ברור ואינו אחיד ולא ניתן לקבוע בוודאות הנדרשת את הנסיבות שאפפו את גרם המוות, קרי מה שארע עם המנוחה מרגע קרות התאונה; כיצד יצאה מהרכב, באיזה מצב הייתה כשהוציאו אותה מהרכב, מי הגורמים שטיפלו בה לפי הסדר, מתי היא נפטרה ומה סיבת המוות.

11. בנוגע לגרימת חבלות של ממש קבע בית משפט קמא כי התביעה לא הוכיחה שנגרמו חבלות של ממש כתוצאה מהתאונה. לא הוצגו מסמכים רפואיים המעידים על גרימת החבלות שפורטו בכתב האישום, ומההוכחות שהוגשו עולה כי לכל היותר, נגרמו לנפגעים חבלות קלות בלבד.

תמצית טענות הצדדים

12. לטענת המערערת שגה בית משפט קמא עת זיכה את המערער, שכן המסקנה היחידה המתבקשת במארג הראיות הקיימות היא שהתאונה גרמה למותה של המנוחה ולחבלות המפורטות בכתב האישום שנגרמו לנוסעים.

לטענת המערערת, העובדה שלא הוצגה תעודת פטירה למנוחה או כי קיימת אי בהירות באשר למה שאירע לאחר התאונה, ובכלל זאת לגורמים שטיפלו במנוחה ולטענה כי הפרמדיק לא הבחין שהיא בהריון, אין בהן כדי לשלול את המסקנה לפיה המנוחה, שאין מחלוקת כי הייתה ברכב עובר לתאונה, הוצאה מהרכב, ונבדקה על ידי הפרמדיק שאישר כי הייתה באותה עת ללא סימני חיים.

13. המשיב סומך את ידיו על ממצאי בית משפט קמא ועל מסקנתו. לדברי ב"כ המשיב, קיים חלל ראייתי גדול באשר לנסיבות התאונה, ולא ניתן למלאו באמצעות השערות בלבד. ב"כ המשיב מדגיש כי לא המשיב הוא שנדרש להציג הסבר אלטרנטיבי למה שארע, שכן הנטל מוטל על כתפי המאשימה להוכיח את הקשר שבין התאונה לבין מותה של המנוחה, והמאשימה לא עמדה בנטל זה. מכל מקום, משעה שהיו עוד אחרים שטיפלו במנוחה לאחר התאונה, ואין כל ראיה באשר לטיב הטיפול, הרי שלא מתקיים האמור בסעיף 1309(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, לפיו אין בטיפול רפואי שנעשה בתום לב ובמיומנות רגילה, כדי לנתק את הקשר בין מסב הנזק לבין מותו של הניזוק.

דין והכרעה

14. לאחר ששמענו את טענות הצדדים ועיינו בכלל החומר המצוי בתיק בית המשפט קמא, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להתקבל, וכי הוכח מעבר לכל ספק סביר שקיים קשר סיבתי בין התאונה לבין מותה של המנוחה.

15. המשיב הודה כי סטה עם רכבו מסוג מזדה לנתיב הנגדי, תוך חציית קו הפרדה רצוף ופגע ברכב היונדאי שהגיע מולו.

16. מדו"ח הבוחן שהוגש כראיה עולה כי לאחר ההתנגשות בין שני כלי הרכב, המשיך היונדאי בתנועה לפנים ולימין בכיוון נסיעתו, תוך ירידה מהכביש לשטח עפר, בהמשך התהפך מספר פעמים עד שנעצר.

הפוך על דופן שמאל כאשר חזיתו לכיוון דרום.

17. בית משפט קמא קבע כי המנוחה הייתה ברכב היונדאי ובדיון שנערך לפנינו הבהיר ב"כ המשיב שהוא אינו חולק על קביעה זו (ראו דבריו בעמ' 2 ש' 30 בפרוטוקול הדיון מיום 21.7.20).

18. מהעדויות של נוסעי הרכב עלה כי המנוחה הייתה בחיים עובר לתאונה. בעלה של המנוחה העיד שהיא הייתה בהיריון בחודש שביעי. למדה באוניברסיטה. לימדה תלמידים בבית (עמ' 32 לפרוטוקול).

19. חליל שבאק שנהג ביונדאי העיד כי המנוחה לא הייתה חגורה (עמ' 21 לפרוטוקול). לאחר התאונה היא הקיאה פעמיים דם. הוא בדק, ולא היה לה דופק (עמ' 23 לפרוטוקול). אמבולנס ישראלי לקח אותו מהמקום. בדרך הוא שאל לשלומה של המנוחה ונאמר לו שהיא נפטרה (עמ' 19 לפרוטוקול).

20. הפרמדיק, יצחק אסרף, הגיע למקום בשעה 16:57 (19 דקות לאחר אירוע התאונה). מעדותו עלה שכאשר הוא הגיע למקום המנוחה כבר מתה. הוא לא קבע את מותה, אלא הכריז על מותה לאור הממצאים שהוא מצא, ובהתאם לפרוטוקול הקיים למקרה כזה (עמ' 9 לפרוטוקול). יצחק אסרף היה ראש צוות וככזה מוסמך להכריז על מוות כשאין רופא בשטח (עמ' 11 ו-13 לפרוטוקול). למעשה, הוא היה הסמכות הרפואית הבכירה בשטח (עמ' 13 לפרוטוקול).

21. בדו"ח הרפואי שערך יצחק אסרף נכתב בסעיף "תלונה": **"קביעת מוות, פגיעת ראש, פגיעת חזה, פציעה רב מערכתית."**

באנמנזה נכתב: **"נקראנו לתאונת דרכים בין 2 כלי רכב. בהגיענו במקום 3 פצועים קל מהלכים ועוד אישה כבת 25 כשהיא מחוץ לרכב (הוצאה מהרכב על ידי עוברי אורח דרך הגג) ללא סימני חיים, ללא דופק (במוניטור PEA של 20), ללא קולות לב, ללא נשימה, אישונים מורחבים ואינם מגיבים. חבלה קשה משמעותית באיזור העיניים, חבלה קשה בחזה, חיוורת מאוד וקרה למגע. תוך כדי הטיפול שלנו הגיע אמבולנס פלסטיני ולקח אותה מהמקום לבית החולים בכפר. הועברו דיווחים למוקד ובוצעה התייעצות עם רופא מהממל"ם."**

בסעיף אשר עניינו פרטי התאונה נכתב: **"קיים הרוג בתאונה, התהפכות רכב."**

בין נתוני הבדיקות נרשם כי המנוחה לא נושמת. אין דופק, אישונים מורחבים לא מגיבים.

בסעיף שבו יש לציין פרטים נוספים נכתב תחת סטטוס החולה: **"הרוג"**. מצב בהגעה לאירוע: **"נמצא מת"**.

בסעיף שבו יש לציין מידע בסיום האירוע נכתב כי המנוחה נמסרה לאמבולנס פלסטיני וכי ניתנה עזרת רופא בטלפון.

22. מחקירתו הנגדית של יצחק אסרף עלה כי בתשובה לשאלתו השיבו הנוסעים שהיו עם המנוחה ברכב כי הם הוציאו אותה מהחלון האחורי והניחו אותה ליד הרכב (עמ' 10 לפרוטוקול), וכי לא היו עוד פצועים קשה במקום (עמ' 15 לפרוטוקול).

23. בעלה של המנוחה הגיע אחרי שקרתה התאונה. הוא העיד שהעזרה הישראלית במקום באה לעזור לעובר שהיה בבטן. השתדלו להחיות את העובר, ללא הצלחה. העזרה הישראלית הודיעה לו שאשתו נפטרה (עמ' 33 לפרוטוקול). לפי עדותו, הסהר האדום העביר את המנוחה לבית חולים בכפר סלפית. משם לקחו אותה לקבורה (עמ' 33 לפרוטוקול). בבית החולים בסלפית אמרו שהיא נפטרה (עמ' 33 לפרוטוקול). המנוחה נקברה באותו יום בשעה 23:00 (עמ' 35 לפרוטוקול).

24. כידוע, בית המשפט בהליך העיקרי הוא שמחליט, על סמך כלל הראיות שלפניו, האם הוכחה סיבת המוות מעבר לספק סביר בהליך פלילי. לשם הוכחת סיבת מוות יכול בית המשפט להיזקק לכל סוג של ראיה כל עוד הורם נטל הראייה הדרוש בעניין זה. לא דרושה בכל מקרה עריכת ניתוח לאחר המוות (רע"פ 8265/06 הבראת נ' מדינת ישראל (6.12.06), בעמ' 4 [להלן: "הבראת"]).

עוד נפסק כי:

"אין חולק, כי במקום שסיבת המוות היא ברורה לגמרי, כדוגמת מקרה בו אדם נהרג מיידית בתאונת דרכים, אין, לכאורה, צורך בניתוח הגופה. במקרה שכזה יש הוכחה מעבר לספק סביר למות הנפגע כתוצאה מהתאונה..." (ע"פ (חי') 605/92 מדינת ישראל נ' ברסלב, פ"מ תשנ"ג (3) 513, 515 (1993)).

25. די בדו"ח שערך הפרמדיק עם העדויות של נהג רכב היונדאי ובעלה של המנוחה כדי לקבוע מעבר לספק סביר שהמוות נגרם עקב התאונה.

ב"כ המערערת הצהירה כי נעשו ניסיונות רבים לאתר את הרופא שקבע את מותה של המנוחה ולהשיג תעודות רפואיות כדין, אך המאמצים לא צלחו (דיון מיום 18.3.19). אין באי הגשת ראיות אלה כדי לפגוע במסקנה שאלה הגענו.

26. כפי שטוען ב"כ המשיב, קיימות סתירות ואי התאמות בין העדויות. בעלה של המנוחה התייחס לכך שאישה טיפלה במנוחה והיו איתה שני גברים (עמ' 36 לפרוטוקול), ואילו יצחק אסרף העיד שרק הוא טיפל במנוחה ולא נאמר לו שמישהו טיפל בה קודם. מהעדויות עלה כי המנוחה הייתה בהיריון. יצחק אסרף לא ציין בדו"ח שהוא ערך, כי האישה שבדק הייתה בהיריון והוא העיד שאם היה רואה שהיא בהיריון היה מציין זאת בטופס (עמ' 13 לפרוטוקול). בעלה של המנוחה העיד כי הגיע למקום בשעה שלוש ואילו התאונה קרתה בארבע וחצי.

27. לא די בסתירות אלה כדי לעורר ספק סביר בכך שיצחק אסרף טיפל במנוחה וכי הדו"ח שהוא

ערך מתייחס להכרזה על מותה.

28. ברכב שבו נסעה המנוחה היו הנהג שהעיד, אמו, בנו, שהודעתו הוגשה, ותינוקת. ב"כ המשיב לא חולק על הקביעה שהמנוחה ישבה ברכב והדבר תומך בכך שיצחק אסרף טיפל במנוחה.

29. יצחק אסרף לא היה היחיד שהגיע למקום. מהודעת המשיב עולה כי למקום הגיעו חיילים, משטרה ואמבולנסים. יצחק אסרף עצמו הגיע 19 דקות אחרי התאונה. בדו"ח שהוא ערך גם הוא מציין שהיו במקום צוות רפואי אחר ואמבולנס רגיל. לא ניתן לשלול כי קודם להגעתו של יצחק אסרף, טיפלה במנוחה אישה אשר ניסתה להציל את העובר.

30. כפי שנפסק:

"ספק סביר עשוי לעלות מהראיות הנסיבתיות מקום שניתן להסיק מהן מסקנה המתיישבת עם חפות הנאשם, שההסתברות לאפשרות קיומה היא מהותית, ואינה זניחה או דמיונית. לאפשרות כזו צריכה להיות אחיזה סבירה בחומר הראיות, ועליה לעמוד במבחני השכל הישר וניסיון החיים..." (ע"פ 2132/04 קייס נ' מדינת ישראל (28.5.07), בפסקה 6; ראו והשוו גם לפרשת הבראת).

31. כאמור, לא די בסתירות שהציג ב"כ המשיב כדי לעורר ספק סביר בכך שיצחק אסרף טיפל במנוחה וכי הדו"ח שהוא ערך מתייחס להכרזה על מותה. הספק שהעלה ב"כ המשיב באשר לגורם המוות, דהיינו שטיפול רפואי בלתי מיומן הוא שהביא למותה, אינו מתיישב עם מארג הראיות הכולל, ובכל מקרה אינו מגיע לדרגת ספק סביר.

32. לא מצאנו להתערב בהחלטת בית משפט קמא לזכות את המשיב מהעבירה של נהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש. כפי שקבע בית משפט קמא, לא הוצג חומר רפואי התומך בכך שנגרמו חבלות של ממש לנוסעי הרכבים כתוצאה מהתאונה.

סוף דבר

33. אנו מקבלים את הערעור בחלקו, ומרשיעים את המשיב בעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה.

34. גזר הדין שניתן על ידי בית משפט קמא מבוטל.

35. התיק יוחזר לבית משפט קמא לשמיעת טיעונים ולמתן גזר דין.

ניתן היום, י"ג אב תש"פ, 03 אוגוסט 2020, בנוכחות הצדדים.

עירית כהן, שופטת

שמואל בורנשטיין, שופט

יעקב שפסר, שופט, סג"נ, אב"ד